

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

18.2.2026

Toimintaohje koteihin syyhyn häätämiseksi

Ohje on suunnattu koteihin, joissa perheenjäsen on altistunut syyhyille, perheenjäsenellä on todettu syyhytartunta, tai tartunta on pitkittynyt. Syyhydiagnoosi tulee olla aina terveydenhuollon ammattilaisen varmistama. **Iho on nähtävä ja tarkasteltava syyhyn diagnosoimiseksi.**

Syyhyn häätöhoidossa käytetään lääkärin ohjeen mukaan joko tablettihoitoa ja/tai voidehoitoa iholla. Kun syyhytartunta todetaan, lääkehoitoreseptin saa lääkärin vastaanotolta. Ensimmäisen hoitokerran jälkeen syyhyypunkin tartuttavuus häviää 24 h kuluttua. Iholla olleet syyhyypunkit eivät enää lisäänty ja voidaan jatkaa normaalia arkea kodin ulkopuolella. Toinen hoitokerta 7–14 vrk:n kuluttua tuhoaa ensimmäisen hoitokerran aikana munavaiheessa olleet kehittyvät syyhyypunkit. Toinen hoitokerta tehdään, jotta munavaiheessa olleet punkit eivät pääse kehittymään elinkykyisiksi.

Oireiset ja oireettomat samassa taloudessa asuvat henkilöt, tulee hoitaa samaan aikaan kahdesti. Altistuneeksi katsotaan samassa taloudessa asuvat muut oireettomat perheenjäsenet sekä toistuvasti läheisessä ihokontaktissa syyhyyn sairastuneen kanssa olleet henkilöt (esim. lasta hoitaneet isovanhemmat). Jos oireisella lapsella on kaksi kotia, molemmissa talouksissa hoidetaan kaikki samanaikaisesti. Toinen hoitokerta toteutetaan lääkkeestä riippuen 7–14 vrk kuluttua ensimmäisestä hoitokerrasta.

Lääkehoito ei yksistään riitä syyhyypunkin häätöön. Syyhyypunkki täytyy hävittää lisäksi ihmisen ihoa koskevista vaatteista, pyyhkeistä ja vuodevaatteista sekä muista kodin materiaaleista, ettei niistä saada uutta tartuntaa. **Kodin siivoussaneeraus tulee toistaa myös toisen hoitokerran jälkeen.**

Sormen ja varpaankynnet tulee olla lyhyet, ettei syyhyypunkkeja ja munia jää kynsien alle. Heti lääkehoidon vaikuttamisajan jälkeen tulee mennä suihkuun ja pestä iho sekä hiukset. Suihkun jälkeen päälle laitetaan puhdas vaatekerta, joka on pesty vähintään 60°C. Samalla otetaan käyttöön puhtaat pyyhkeet (käsi- ja vartalopyyhkeet) sekä vuodevaatteet (pussilakana, lakana, tyynyliina, peitto ja tyynty).

Hoitoa edeltävän viikon aikana käytössä olleet vaatteet, pyyhkeet ja vuodevaatteet laitetaan 60 °C konepesuun. Myös ulkovaatteet (ml. takit, hansikkaat, jalkineet ja päähineet) tulee pestä. Jos vaate ei kestä konepesua 60°C:ssa, se laitetaan muovipussissa pakastimeen (-20°) vuorokaudeksi tai suljetaan huoneenlämmössä tiiviisti muovipussiin 7 vrk ajaksi.

Patjat, sohvut, kangaspäälystetyt tuolit, matot ja lattiapinnat imuroidaan. Huonekalujen kovat pinnat voidaan pyyhkiä nihkeällä yleispuhdistusaineeseen kostutetulla mikrokuituliinalla. Laita siivousliina 60°C pesuun käytön jälkeen.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

18.2.2026

Lasten uni/pehmolelut pestään 60°C konepesussa. Jos materiaalit eivät kestä pesua 60°C lämpötilassa, ne voi laittaa huolellisesti suljettuun muovipussiin 7 vrk:n ajaksi. Vaihtoehtoisesti tavarat voi laittaa pakkaseen -20°C vuorokaudeksi. Kovapintaiset lelut yms. pyyhittää yleispuhdistusaineeseen kostutetulla mikrokuituliinalla. Liina laitetaan 60° C konepesuun käytön jälkeen.

Huomioi puhdistuksessa lisäksi kaikki harrastusvälineet, kuulokkeet, kypärät, käsiineet, meikkisiveltimet, käsissä käytettävät kellot ja korut yms. Myös auton sisäpinnat ja lastenistuin on hyvä puhdistaa. Penkit voi imuroida ja kosketuspinnat pyyhkiä. Imuroinnin jälkeen vaihdetaan imuriin uusi pölypussi tai tyhjennetään pussittoman imurin säiliö sekä laitetaan kosketuspintojen pyyhinnässä käytetty liina roskeen tai pestään 60° C konepesussa.

Kädet pestään vedellä ja saippualla aina sen jälkeen, kun on käsitelty syyhyisiä tekstiilejä. Syyhyisiä materiaaleja käsitellessä voi käyttää myös kertakäyttöisiä suojakäsineitä.